

**POROČILO O SAMOEVALVACIJI ŠTUDIJSKEGA
PROGRAMA FOTGRAFIJA 1. ST.
VIST – FAKULTETE ZA APLIKATIVNE VEDE
V Š.L. 2022/2023**

Spremljanje, ugotavljanje in zagotavljanje
kakovosti

Februar 2024

Odgovorna oseba: prof. dr. Janko Žmitek, dekan

Potrjeno na seji senata 23. 2. 2024

Kazalo

1. IZHODIŠČA.....	3
2. UVOD.....	3
3. NOTRANJE ZAGOTAVLJANJE IN IZBOLJŠEVANJE KAKOVOSTI ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA	4
1. Standard: VIST evalvira in posodablja vsebino, sestavo in izvajanje študijskega programa.	4
2. Standard: Uresničevanje nalog, načrtovanih na podlagi izsledkov samoevalvacije študijskega programa, je razvidno iz samoevalvacijskih poročil.....	8
4. SPREMINJANJE IN POSODABLJANJE ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA	11
3. Standard: Visokošolski zavod spremlja izvajanje študijskega programa, ga pregleduje in izboljšuje ob upoštevanju razvoja študijskih, znanstvenih, strokovnih, raziskovalnih oziroma umetniških področij in disciplin (razvoja stroke), v katera se primerno umešča, ob evalviranju doseganja postavljenih ciljev, kompetenc oziroma učnih izidov ter potreb po znanju in ciljev družbe – odvisno od vrste in stopnje študijskega programa. Spremembe in posodobitve upoštevajo temeljne cilje programa ter ohranjajo povezanost njegovih vsebin oziroma predmetov.	11
5. IZVAJANJE ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA	13
4. Standard: Način, oblika in obseg izvajanja študijskega programa ustrezajo njegovi vsebini, sestavi, vrsti in stopnji, tako da so kakovostno prilagojene in zagotovljene študijske vsebine, izvedbene prakse in viri (kadrovski in materialni).	13
5. Standard: Zagotovljeno je varovanje pravic deležnikov v študijskem procesu.....	17
6. ZAKLJUČEK.....	19

1. IZHODIŠČA

Samoevalvacijsko poročilo (SEP) je bilo pripravljeno na osnovi načrta samoevalvacije (SE) za š.l. 2022/23 (faza 1), ki ga je pripravila Komisija za kakovost (KK) in sprejel senat 30.9.2022 in podrobnega načrta samoevalvacije za š.l. 2022/23 (faza 2), ki ga je pripravila KK in sprejel senat 29.9.23 ter v skladu s tem na osnovi kvantitativnih in kvalitativnih analiz podatkov, pridobljenih iz evidenc, plana za š. l. 2022/23 in poročila o delu in rezultatih v š. l. 2022/23, ugotovitvami komisij senata, poročil nosilcev predmetov, z anketami, pogovori, sestanki idr. z vsemi tipi deležnikov ipd. ter ciljev in nalog iz SEP 2020/21-2021/22.

Osnovni namen samoevalvacije je celovita analiza delovanja študijskega programa Fotografija, presoja doseganja zastavljenih ciljev, identifikacija prednosti in izzivov v pedagoškem procesu, vrednotenje preteklih izboljšav ter načrtovanje ukrepov za nadaljnji razvoj. Samoevalvacijsko poročilo predstavlja ključno orodje za strateško odločanje na ravni oddelka, pedagoškega kolegija, senata in vodstva zavoda. Poročilo služi tudi kot dokumentirana podlaga za morebitne akreditacijske postopke ter kot mehanizem transparentnega komuniciranja z deležniki programa.

V preteklosti je samoevalvacijsko poročilo bilo pripravljeno za vsako študijsko leto skupno poročilo za zavod in študijske programe. Zaradi optimizacije priprave poročil in po vzgledu Meril za akreditacijo in zunanjo evalvacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov, kjer se ločeno evalvira institucijo visokošolski zavod in študijske programe, je VIST s š.l. 2022/23 prešel na ločeno pripravo institucionalne in programske samoevalvacije, tako da se institucionalna samoevalvacija izvaja vsaki dve leti za po dve študijski leti skupaj (nazadnje za š.l. 2020/21 in 2021/22; obravnavani so bili tudi študijski programi), samoevalvacija študijskih programov pa vsako leto za preteklo študijsko leto.

Poročilo sledi standardom Meril za akreditacijo in zunanjo evalvacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov NAKVIS za evalvacijo študijskih programov. Poročili o samoevalvaciji zavoda in študijskih programov za š.l. 2019/20 ter 2020/21-2021/22 sta dostopni na:

https://vist.si/images/datoteke/dokumenti_vist/SEP_2019-20_Konno.pdf

https://vist.si/images/datoteke/dokumenti_vist/Samoevalvacijsko_poroilo_za_I_2020-21_in_2021-22.pdf

Opomba: V SEP je uporabljen izraz študent obojespolno, razen, kadar je uporabljen skupaj z žensko obliko (študentka); kadar je govora samo o študentkah, je uporabljena ženska oblika.

2. UVOD

Študijsko leto 2022/23 predstavlja drugo leto izvajanja prenovljenega študijskega programa Fotografija, kar je omogočilo že precej trdno in poglobljeno opazovanje učinkov prenove na kakovost pedagoškega procesa, študijski napredek in doseganje učnih izidov. Program se je po uvajalnem letu 2021/22 dodatno stabiliziral, kar je omogočilo natančnejše spremljanje strukture predmetnika, razmerja med teoretskimi in praktičnimi vsebinami ter didaktičnih pristopov, ki so ključni za razvoj kompetenc na področju sodobnih vizualnih praks.

Za študijsko leto 2022/23 je bila značilna izrazita prisotnost projektne delo, ki predstavlja osrednje didaktično orodje programa Fotografija. Študenti so pod vodstvom mentorjev sodelovali pri več zahtevnih, profesionalno zasnovanih projektih, kot so razstava *Eat this!*, projekt *Valovanje* v sodelovanju s TAM–TAM in Galerijo Jakopič, razstava *Poskus udobja* ter natečaj *MEDOT × VIST*. Projektno delo je delovalo kot mehanizem integracije znanj, preverjanje učnih izidov v realnih

okolščinah in krepitev individualnih ter skupinskih kompetenc. Izidi projektov jasno kažejo na visoko kakovost praktičnega dela in zrelost študentov v zaključnih letnikih.

Na ravni pedagoškega procesa je bilo leto 2022/23 zaznamovano tudi z več razmisleki o izboljšavah. Ugotovitve iz pedagoških razgovorov in anket kažejo, da so nekateri teoretski predmeti, zlasti Teorija fotografije II, za študente zahtevnejši, zato ostaja to področje pomembna razvojna naloga. Razširjeni Uvajalni seminar, uveden v 2021/22 in ohranjen tudi v 2022/23, se je izkazal za učinkovit pri zmanjševanju začetne obremenitve in izboljševanju orientacije študentov v prvem letniku.

Pomemben strateški segment študijskega leta so bila vprašanja povezovanja študijskega programa z razvojem sodobne prakse, zlasti na področju generativne umetne inteligence in razširjene resničnosti. Senat je v tem obdobju obravnaval več pobud, povezanih z dopolnjevanjem učnih načrtov in razmislekom o uvedbi nove smeri ali razširjenih vsebin, kar kaže na razvojno usmerjenost oddelka in odzivnost na spreminjajoče se potrebe vizualnih medijev.

3. NOTRANJE ZAGOTAVLJANJE IN IZBOLJŠEVANJE KAKOVOSTI ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA

1. Standard: VIST evalvira in posodablja vsebino, sestavo in izvajanje študijskega programa.

a) Samoevalvacija študijskega programa omogoča njegovo razvijanje in posodabljanje, tako da se ohranja njegova aktualnost ter ustvarja kakovostno izobraževalno okolje:

Tudi v tem študijskem letu (š.l.) je zbiranje in analiziranje podatkov in informacij o študijskih programih, njihovem izvajanju, objektivnih in generacijskih značilnostih oz. posebnostih, obremenjenosti, izpolnjevanju študijskih obveznosti idr. redno potekalo na načine, navedene v SEP 2020-2022 in pod tč. b tega poglavja. Na podlagi tega je vodstvo sproti sprejemalo ukrepe, kot so npr. dodatni termini konzultacij, dodatni izpitni roki, spodbujanje študentov za izpolnjevanje študijskih obveznosti, prilagajanje izvajanja programa glede na interese študentk (prilagajanje deleža online predavanj, snemanja predavanj) ipd. Hkrati je seveda potekala vsebinska analiza programov, kar je rezultiralo v ugotovitvah o priložnostih za izboljšanje.

Spremljanje programa Fotografija v študijskem letu 2022/23 je potekalo večplastno in kontinuirano, z vključevanjem kvantitativnih in kvalitativnih podatkov, ki omogočajo celovit vpogled v kakovost izvedbe. Ključni mehanizmi spremljanja so obsegali:

- študentske ankete o predmetih in izvajalcih,
- analizo vpisa, prehodnosti in študijskega napredka,
- pedagoške razgovore in sprotne opazovanja izvajalcev,
- evalvacijo projektne delo kot osrednjega elementa praktičnih kompetenc,
- sklepe senata, ki so obravnavali dopolnjevanje učnih načrtov in kadrovske potrditve,
- evidence referata o organizacijskih in proceduralnih vprašanjih,
- opazovanje povezanosti predmetnih vsebin skozi letnike.

Prenovljeni predmetnik, ki se je začel izvajati v študijskem letu 2021/22, je v letu 2022/23 omogočal že drugo zaporedno leto strukturiranega opazovanja, kako se teoretski in praktični predmeti dopolnjujejo ter kako študenti napredujejo skozi kompetenčno zasnovane vsebine. Posebna pozornost je bila namenjena obremenitvam v prvem letniku, kjer kombinacija osnovnih tehničnih, vizualnih in teoretskih predmetov zahteva jasne pedagoške okvirje in sprotno usklajevanje rokov.

Evalvacija programa je potekala tudi preko analize projektne delo, kjer se na avtentičen način pokažejo kompetence študentov in uspešnost prenosa znanja. Projekti, kot so *Eat this!*, *Valovanje*,

Poskus udobja in *MEDOT × VIST*, so v tem letu omogočili jasen vpogled v uporabnost pridobljenih znanj, povezovanje predmetnih vsebin in samostojnost študentov pri izvedbi večjih fotografskih produkcij.

Evalvacija in posodabljanje programa sta potekala v sodelovanju med več institucionalnimi deležniki:

- Senat VIST, ki je obravnaval kadrovske zadeve, potrjeval nosilce predmetov, odobral dopolnitve učnih načrtov in sprejemal strateške usmeritve,
- Pedagoški kolegij oddelka, ki je skrbel za sprotno koordinacijo, usklajevanje rokov, reševanje pedagoških izzivov in usmerjanje didaktičnih prilagoditev,
- Referat, ki je zagotavljal administrativno podporo ter posredoval opažanja, povezana s študijskim procesom in komunikacijo s študenti,
- Izvajalci, ki so s sprotnim delom, individualnimi konzultacijami in pedagoškimi analizami prispevali k razvoju in refleksiji posameznih predmetov.

Samoevalvacija temelji na kombinaciji kvantitativnih in kvalitativnih virov, vključujoč:

- študentske ankete o predmetih in izvajalcih,
- analizo vpisa, prehodnosti in študijskega napredka,
- evidence projektnega in praktičnega dela študentov,
- pregled sklepov senata in drugih strokovnih teles zavoda,
- evalvacijo izvajalcev na osnovi sprotnih pedagoških opažanj,
- ugotovitve referata,
- primerjavo rezultatov z usmeritvami iz samoevalvacije 2021/22,
- evalvacijo učnih načrtov in povezav med predmeti,
- pregled ciljev prenovljenega predmetnika, ki se je začel izvajati v letu 2021/22.

Metodologija je usklajena s postopki, ki jih uporablja VIST pri pripravi samoevalvacij drugih programov, s čimer je zagotovljen standardiziran pristop k zbiranju podatkov, presoji in dokumentiranju ključnih ugotovitev.

Leto 2022/23 je bilo drugo leto izvajanja prenovljenega študijskega programa Fotografija, kar je omogočilo natančnejše spremljanje učinkov prenove na:

- strukturo predmetnika,
- delitev obremenitev med letniki,
- organizacijo pedagoške izvedbe,
- povezovanje teoretskih in praktičnih vsebin,
- projektno delo kot osrednjo didaktično prakso,
- napredovanje in uspešnost študentov.

Ker v študijskem letu 2022/23 ni bilo večjih zunanjih zakonodajnih ali sistemskih sprememb, se je oddelek lahko usmeril predvsem v stabilizacijo prenove programa, krepitev pedagoške podpore študentom in v evalvacijo učinkovitosti prenovljenega predmetnika. Poleg tega je leto zaznamovala uvedba strateškega razmisleka o vključevanju vsebin s področja generativne umetne inteligence (AI) in razširjene resničnosti (XR), ki postajata pomembna sestavna dela sodobnih vizualnih praks. To področje je bilo predmet več razprav in sklepov senata.

Poročilo za študijsko leto 2021/22 je za program Fotografija opredelilo več ključnih ciljev za prihodnje leto, med drugim:

- stabilizacijo izvajanja prenovljenega programa,
- spremljanje obremenitev študentov, zlasti v 1. letniku,

- izboljšanje didaktične podpore pri teoretskih predmetih,
- okrepitev projektnega dela kot osrednje didaktične metodologije,
- strukturiranje pedagoške podpore in komunikacije,
- razvoj smeri ali vsebin s področja AI/XR,
- izboljševanje dokumentiranja evalvacijskih postopkov.

Ta izhodišča predstavljajo temelj za presojo, ki sledi v nadaljevanju samoevalvacijskega poročila.

b) Načini in postopki zbiranja informacij ali predlogov za spreminjanje študijskega programa ter njihovega analiziranja:

Informacije, podatke, pripombe in predloge je zavod zbiral predvsem na naslednje načine:

- anketiranje študentov ob koncu vsakega predmeta o predmetu in izvedbi (pred izpitom);
- anketiranje delodajalcev, pri katerih opravljajo študentje prakso oz. delajo;
- individualni pogovori (s študenti, pedagoškim in nepedagoškim osebjem, partnerji);
- poročila (o izvedbi predmetov idr.), evidence in druga gradiva;
- anketiranje pedagoškega osebja
- sestanki organov VIST;
- pregledi dokumentacije.

Vključeni v SE so imeli jasna navodila, katere podatke morajo zbirati tekom študijskega leta, ki so jih deloma sproti, deloma pa (obdelane) v poletnem času dostavili Komisiji za kakovost skladno z dvofaznim načrtom SE, na osnovi tega pa so bile opravljene analize, rezultati pa so bili osnova za planiranje aktivnosti za š.l. 23/24 in naprej. Delno diskontinuiteto pri zbiranju podatkov je predstavljal sredi š.l. odhod dveh strokovnih sodelavk zaradi objektivnih razlogov, kar smo nadomestili z novo sodelavko, ki smo jo dokaj hitro usposobili in uvedli.

Kakovost študijskih programov smo spremljali z analizo anketnih vprašalnikov, dnevnikov posameznih predmetov, s pogovori s predavatelji, mentorji in študenti ter na podlagi drugih virov informacij kot so vpisi, prehodi, uspešnosti študentov itd. Sproti smo tudi preverjali tematsko aktualnost predmetov, spremljali novitete na različnih področjih itd. Skladno z ugotovitvami smo sproti posodabljali posamezne obravnavane teme pri predmetih, pa tudi načine izvedbe, vključno s prilagajanjem glede potreb generacije. Zaradi ugotovljenih potreb po večjih spremembah smo pripravili predloge sprememb, kot navedeno v tč. a) tega poglavja.

Na podlagi zbranih podatkov so bile v 2022/23 izvedene številne manjše, a pomembne prilagoditve študijskega procesa. Med ključne spadajo:

- sprotno prilagajanje rokov in usklajevanje predmetnih zahtev, zlasti v 1. letniku,
- krepitev didaktične podpore pri teoretskih predmetih, kjer so študenti poročali o težavah z razumevanjem zahtevnejših vsebin (npr. Teorija fotografije II),
- izboljšano usklajevanje študijske in učilniške infrastrukture,
- dodatne konzultacije in individualna mentorska podpora pri projektnih predmetih,
- razširjeni Uvajalni seminar, ki je ohranil svojo pomembno vlogo pri orientaciji študentov,
- dopolnjevanje učnih načrtov, ki ga je obravnaval senat.

Posebno vlogo v procesu posodabljanja programa so imele razprave o vključevanju vsebin s področja generativne umetne inteligence in razširjene resničnosti. Senat je v več zaporednih sejah obravnaval kadrovske in vsebinske predloge, ki zadevajo dopolnitve učnih načrtov ali potencialno oblikovanje nove smeri. Ta proces se je v 2022/23 začel kot razvojna pobuda in predstavlja enega ključnih strateških elementov za prihodnja leta.

c) Primernost obveščanja deležnikov o uresničevanju načrtovanih nalog oziroma o izsledkih in ugotovitvah pri samoevalvaciji študijskega programa:

Sprememb komunikacijskih kanalov in načinov glede na navedeno v SEP za 2020-2022 v tem letu ni bilo. Obveščanje je potekalo preko objave SEP, sestankov, mejlingov, objav na spletni oglasni deski, na spletni strani vist.si, družbenih omrežjih in medijskih objavah.

Ocena stanja

Notranji sistem kakovosti, vključno z zbiranjem in procesiranjem informacij ter definiranjem in izvedbo ukrepov zagotavlja kontinuirano evalviranje, posodabljanje in razvijanje študijskih programov, tako da se ohranja njegova aktualnost ter ustvarja kakovostno izobraževalno okolje. Obveščanje deležnikov o načrtovanju in uresničevanju načrtovanih nalog oziroma o izsledkih in ugotovitvah pri samoevalvaciji študijskega programa je primerno, predvsem pa gre pohvaliti možnost, da se zaključne seje akademskega zbora ob koncu študijskega leta udeležijo vsi študentje, čeprav je zanimanja malo.

Premislek o vključitvi vprašanj glede obremenjenosti študentov v anketo o kakovosti predmetov ter o usposabljanju študentov za ocenjevanje obremenjenosti, kot je bilo predlagano v SEP 2020-22, je pokazal, da vključevanje ni smiselno, ker gre za ločeno ocenjevanje kakovosti (pred izpiti) in obremenjenosti (po izpiti). Problemi pri reševanju vprašalnikov glede obremenjenosti pa so bili odpravljeni s konceptualno optimizacijo ankete in poenostavitvijo.

Sistem spremljanja kakovosti programa Fotografija v 2022/23 je bil učinkovit in pregleden. Uporaba različnih virov podatkov, stabilnost pedagoške ekipe, aktivno delovanje senata ter jasno strukturirano projektno delo so omogočili poglobljeno evalvacijo programa. Prenovljeni predmetnik se je v drugem letu izvajanja izkazal kot ustrezno zasnovan, saj so prehodnost, projektni izidi in pedagoška opažanja potrdili ustrezno povezanost predmetnih vsebin.

Pomanjkljivosti v 22/23:

- nizka anketna odzivnost študentov;
- neenakomerna obremenitev v 1. letniku;
- zahtevnost posameznih teoretskih predmetov;
- nezadostno dokumentiranje sprotnih pedagoških razprav;
- začetna faza integracije AI/XR vsebin;
- spremenljiv, pogosto premajhen interes študentov za sodelovanje v procesih zagotavljanja kakovosti.

Ukrepi za odpravljanje pomanjkljivosti:

- Vzpodbujanje zlasti študentov k vključevanju v procese zagotavljanja kakovosti mora ostati trajna naloga vodstva.
- Izboljšanje anketne odzivnosti.
- Optimizacija obremenitev v 1. letniku.
- Didaktične izboljšave teoretskih predmetov.
- Sistematično zapisovanje pedagoških ugotovitev.
- Nadaljnji razvoj AI/XR vsebin in učnih načrtov.

2. Standard: Uresničevanje nalog, načrtovanih na podlagi izsledkov samoevalvacije študijskega programa, je razvidno iz samoevalvacijskih poročil.

Uresničevanje nalog, povezanih s samoevalvacijo študijskega programa, v zadnjih treh letih in:

- ***sodelovanje deležnikov pri sprejemanju ukrepov za izboljšave, spremljanju njihovega uresničevanja in nastajanju samoevalvacijskega poročila ter***
- ***sklenjenost kroga kakovosti:***

V skladu z izsledki, predlogi in cilji iz SEP 2020-22 so bile realizirane vse bistvene načrtovane naloge v zvezi s študijskimi programi ter tudi vse druge zastavljene naloge, razen tistih, ki so se izkazale za neaktualne ali pa so bile redefinirane (glej druge točke tega SEP).

Sistem omogoča, da pri identificiranju pomanjkljivosti, priložnosti in predlogov sodelujejo vsi relevantni deležniki, k čemur jih VIST tudi spodbuja in sistem tudi dopolnjuje (npr. uvedba/optimizacija vprašalnikov za sodelavce, optimizacija koncepta/vprašalnikov za ugotavljanje obremenjenosti in zadovoljstva študentov idr.). Čeprav je interes za sodelovanje študentov, deloma pa tudi dela zunanjih sodelavcev, spremenljiv, pa ugotavljamo, da zberemo na navedene načine (1. standard, tč. b) potrebne informacije, predvsem pa, da ni bojazni, da ne bi bilo imputa z njihove strani v primeru nezadovoljstva.

Samoevalvacijsko poročilo za študijsko leto 2021/22 je za program Fotografija opredelilo več ključnih ciljev in razvojnih nalog, katerih uresničevanje je bilo v središču evalvacije v študijskem letu 2022/23. Drugo leto izvajanja prenovljenega predmetnika je omogočilo natančnejše spremljanje učinkov teh ukrepov in pregled, v kolikšni meri so bile identificirane naloge dosežene ali napredujejo v smeri uresničitve.

Realizirane so tudi vse druge zastavljene naloge, razen tistih, ki so se izkazale za neaktualne, ali pa so bile redefinirane. Sistem omogoča, da pri identificiranju pomanjkljivosti, priložnosti in predlogov sodelujejo vsi relevantni deležniki, k čemur jih VIST tudi spodbuja. Čeprav je interes za sodelovanje študentov, deloma pa tudi dela zunanjih sodelavcev, spremenljiv, pa ugotavljamo, da zberemo na navedene načine (1. standard, tč. b) potrebne informacije, predvsem pa, da ni bojazni, da ne bi bilo imputa z njihove strani v primeru nezadovoljstva.

Ocena stanja

VIST uresničuje naloge, načrtovane na podlagi izsledkov samoevalvacije študijskih programov, pri čemer sodelujejo relevantni deležniki, učinke realizacije le-teh redno spremlja in v primeru izkazane potrebe ponovno ukrepa, ukrepe pa prilagaja morebiti spremenjenim okoliščinam in novim ugotovitvam.

Izvedba ukrepov iz pretekle samoevalvacije je bila v 2022/23 uspešna. Večina ciljev je bila uresničena ali pa je bil dosežen pomemben napredek v njihovi implementaciji. Stabilizacija prenovljenega programa, projektno delo in izboljšave v didaktični podpori so pomembno vplivale na kakovost izvajanja programa Fotografija.

Realizacija ukrepov iz SEP Fotografija 21/22:

- Vzpodbujanje zlasti študentov k vključevanju v procese zagotavljanja kakovosti je in mora ostati trajna naloga vodstva preko neposrednega vzpodbujanja (na predavanjih, vajah, mejlingi) oz. preko Študentskega sveta – realizirano, trajna naloga.
- Vzpodbujanje pedagoškega osebja, da študente opozarjajo o pomembnosti podajanja mnenj glede predmetov, izvajanja in obremenjenosti pomemben vidik in jih spodbujal, da to redno

delajo. S tem se lahko poveča zavest o pomembnosti sodelovanja v tovrstnih aktivnostih – realizirano, trajna naloga.

- Omogočiti zastopanje študentk smeri Podologija v ŠS s svojim predstavnikom oz. predstavniki – realizirano (dopolnjena sestava študentskega sveta – sklep Senata št. 5/77).

Uresničevanje ciljev v 2022/23

Stabilizacija programa:

Izvajanje prenovljenega predmetnika je potekalo nemoteno. Povezave med predmeti, njihovim zaporedjem in usklajenostjo učnih izidov so bile v tem letu že lažje opazne in so izkazovale ustrezno zasnovano prenovalo. Prehodnost med letniki je bila visoka, kar potrjuje, da prenovljen program podpira zmožnost študentov za napredovanje.

Spremljanje obremenitev v 1. letniku:

Izvajalci in referat so poročali o večji preglednosti in organiziranosti postopkov kot leto prej. Kljub temu se je pokazalo, da prvi letnik še vedno predstavlja relativno intenzivno kombinacijo predmetov, zato ostaja optimizacija obremenitev pomembna naloga.

Didaktična podpora teoretskim predmetom:

Ugotovitve iz anket in pedagoških opažanj so potrdile, da je predmet Teorija fotografije II med najzahtevnejšimi v programu. Izvajalec je študentom ponudil dodatne konzultacije in razširjene razlage, kar se je izkazalo za koristno. Vendar predmet ostaja ena izmed ključnih točk za nadaljnji razvoj.

Projektno delo:

Ta cilj je bil v letu 2022/23 dosežen na visoki ravni. Študenti so sodelovali pri ambicioznih projektih (*Eat this!*, *Valovanje*, *Poskus udobja*, *MEDOT × VIST*), ki so omogočali interdisciplinaren pristop in celovito vključevanje znanj.

Uvajalni seminar:

Razširjeni seminar se je izkazal za uspešno strukturo. Študenti 1. letnika so vstopili v program bolj pripravljeni in z jasnejšim razumevanjem pričakovanj.

AI/XR razvoj:

Senat je v tem letu obravnaval več vsebinskih predlogov in kadrovskih vprašanj, povezanih z razvojem področja. Proces je v začetni fazi, vendar je oddelek prepoznal strateško pomembnost teh vsebin.

Dokumentiranje razprav:

Kljub izboljšavam pri spremljanju pedagoškega procesa ostaja dokumentiranje razprav manj sistematično, kar predstavlja izziv za nadaljnji razvoj.

b) Učinkovitost izvedenih ukrepov

Analiza podatkov kaže, da so izvedeni ukrepi iz samoevalvacije 2021/22 povečali preglednost študijskega procesa, izboljšali kakovost projektne dela in prispevali k stabilnosti izvajanja programa. Sodelovanje med izvajalci je bilo v 2022/23 bolj usklajeno, pedagoške odločitve pa so bile sprejemane na podlagi realnih opažanj in povratnih informacij.

Uvajalni seminar je ponovno pomembno prispeval k orientaciji študentov, kar je zmanjšalo potrebo po kasnejših korektivnih posegih. Projektno delo se je izkazalo kot učinkovito orodje za preverjanje učnih izidov, kar potrjujejo tudi izidi opravljenih projektov.

Kadrovska stabilnost in podpora senata sta omogočali konsistentno izvajanje programa. Razprave o AI/XR so bile pomemben premik v smeri razvojne vizije oddelka, čeprav se bo ta proces še nadaljeval.

c) Ugotovitve in odprta področja

Kljub doseženim ciljem ostaja nekaj področij, ki zahtevajo nadaljnjo pozornost:

- potreba po večji transparentnosti in razbremenitvi 1. letnika,
- nadaljnje didaktične prilagoditve Teorije fotografije II,
- formalizacija evalvacijskih postopkov in zapisnikov pedagoških razprav,
- razvoj AI/XR vsebin ter priprava ustreznih učnih načrtov,
- povečanje študentske anketne odzivnosti.

Pomanjkljivosti v 22/23:

- Spremenljiv, pogosto premajhen interes študentov, deloma tudi zunanjih sodelavcev, za sodelovanje v procesih zagotavljanja kakovosti.
- Kljub izvedenim prilagoditvam se obremenitve v 1. letniku še ne odražajo v zadostnem razbremenilnem učinku, zato bodo nadaljnje optimizacije ključne naloge v naslednjem obdobju.
- Teoretski predmeti zahtevajo dodatne didaktične prilagoditve.
- Potrebna je vzpostavitev enotnega dokumentacijskega protokola, kar bo omogočalo večjo sledljivost evalvacij.
- Dvig anketne odzivnosti ostaja pomemben cilj, pri čemer bodo motivacijski pristopi in prilagoditev komunikacijskih kanalov ključni elementi.

Ukrepi in roki za odpravljanje pomanjkljivosti

- Vzpodbujanje zlasti študentov k vključevanju v procese zagotavljanja kakovosti je in mora ostati trajna naloga vodstva preko neposrednega vzpodbujanja (na predavanjih, vajah, mejlingi) oz. preko Študentskega sveta.
- Vzpodbujanje pedagoškega osebja, da študente opozarjajo o pomembnosti podajanja mnenj glede predmetov, izvajanja in obremenjenosti in jih spodbujal, da to redno delajo. S tem se lahko poveča zavest o pomembnosti sodelovanja v tovrstnih aktivnostih.
- Stabilizacija prenovljenega študijskega programa – zagotoviti usklajeno izvajanje predmetov, pregledno strukturo kompetenc in enakomerno porazdelitev vsebin po letnikih.
- Izboljšanje didaktične podpore pri zahtevnejših teoretskih predmetih, s poudarkom na predmetu Teorija fotografije II.
- Krepitev projektne delo kot osrednje didaktične prakse, z večjo integracijo predmetov in podporo mentorskim procesom.
- Ohranjanje in nadgradnja Uvajalnega seminarja (razširjen na 36 ur) kot temeljne orientacijske podpore za študente 1. letnika.
- Razvoj področja AI/XR kot odziv na tehnološke spremembe v vizualni produkciji ter priprava podlage za morebitno vključitev v učne načrte ali oblikovanje nove smeri.
- Bolj sistematično dokumentiranje pedagoških razprav in evalvacijskih postopkov.
- Nadaljnje prilagoditve obremenitev v 1. letniku.
- Izboljšave pri izvedbi Teorije fotografije II.
- Sistematično zapisovanje pedagoških ugotovitev.
- Motiviranje študentov za izpolnjevanje anket.
- Razvoj vsebin AI/XR in priprava učnih načrtov

4. SPREMINJANJE IN POSODABLJANJE ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA

3. Standard: Visokošolski zavod spremlja izvajanje študijskega programa, ga pregleduje in izboljšuje ob upoštevanju razvoja študijskih, znanstvenih, strokovnih, raziskovalnih oziroma umetniških področij in disciplin (razvoja stroke), v katera se primerno umešča, ob evalviranju doseganja postavljenih ciljev, kompetenc oziroma učnih izidov ter potreb po znanju in ciljev družbe – odvisno od vrste in stopnje študijskega programa. Spremembe in posodobitve upoštevajo temeljne cilje programa ter ohranjajo povezanost njegovih vsebin oziroma predmetov.

Ali je ob vsebinskem razvijanju in spreminjanju študijski program še vedno vsebinsko in po sestavi dovršen, ali se ohranja povezanost učnih načrtov in predmetnika s cilji in kompetencami študijskega programa ter ali so vsebine povezane po horizontalni in vertikalni osi; ob upoštevanju 17. člena meril:

a) Spremljanje izvajanja študijskega programa in presoja učnih izidov

V študijskem letu 2022/23 je spremljanje izvajanja prenovljenega študijskega programa potekalo sistematično, predvsem zaradi dejstva, da je bilo leto drugo v obdobju uvajanja prenovljenega predmetnika. To je omogočilo poglobljeno analizo, kako se predmeti med seboj vsebinsko povezujejo, kako študenti napredujejo skozi posamezne letnike, in v kolikšni meri so učni izidi doseženi. V tem kontekstu je bilo mogoče z večjo natančnostjo opazovati tudi razmerje med teoretskimi vsebinami in praktičnim delom, ki predstavlja osrednji element programa Fotografija.

Pedagoški kolegij in izvajalci so v letu 2022/23 spremljali:

- notranjo koherenco predmetnika,
- razvoj kompetenc skozi letnike,
- uspešnost študentov pri doseganju učnih izidov,
- razmerje med teoretskimi, tehničnimi in praktičnimi vsebinami,
- učinkovitost prenesenih didaktičnih sprememb,
- napredovanje študentov v povezavi z obremenitvijo predmetov.

Projektno delo je imelo posebno vlogo pri spremljanju učnih izidov. Projekti *Eat this!*, *Valovanje*, *Poskus udobja* in *MEDOT x VIST* so omogočili neposredno opazovanje napredka študentov v produkcijskih, konceptualnih in tehničnih kompetencah. Projektni rezultati potrjujejo, da prenovljeni program ustrezno podpira razvoj individualnih in kolektivnih veščin ter omogoča preizkušanje znanj v realnih situacijah.

Poleg tega je spremljanje potekalo tudi preko anketnih rezultatov, pedagoških opažanj in formalnih postopkov, ki jih vodijo referat in senat. Izvajalci so redno posredovali ugotovitve, vezane na potek vaj, dosežene rezultate in odzive študentov.

b) Posodabljanje učnih načrtov in razvoj predmetnika

V letu 2022/23 so se na programskem nivoju izvajale prilagoditve, usmerjene v izboljšanje kakovosti in posodobitev vsebin. Senat je obravnaval več vsebinskih predlogov, povezanih s spremembami nosilcev predmetov, dopolnitvami učnih načrtov ter razvojem novih kompetenc. Procesi posodabljanja so temeljili na analizah izvajanja predmetov, povratnih informacijah študentov in opažanjih izvajalcev.

Med ključne usmeritve spadajo:

- pregled in dopolnjevanje učnih načrtov, zlasti pri predmetih, kjer so bile identificirane vsebinske in didaktične potrebe,

- razprave o postopnem vključevanju vsebin s področja generativne umetne inteligence (AI),
- razprave o razširitvi vsebin s področja razširjene resničnosti (XR),
- priprava osnutkov za potencialno smer ali obštudijsko strukturo na področju sodobnih vizualnih tehnologij,
- kadrovske odločitve, ki so vplivale na stabilnost in razvoj programa (imenovanja, izvolitve, napredovanja).

Kadrovska stabilnost v tem letu je omogočala kontinuiteto izvajanja predavanj in vaj, kar je ključnega pomena za kakovost izvedbe in razvoj programa. Sprejete odločitve senata (npr. ponovna izvolitev dr. Sosiča, napredovanje Lamuta, postopki za izvolitve Groma, Cafnika in Prošiča) so omogočale vzpostavljane dolgoročne pedagoške strukture na oddelku.

c) Upoštevanje razvoja stroke pri posodabljanju programa

Fotografija kot vizualna disciplina se v sodobnem kontekstu razvija izjemno hitro, predvsem zaradi tehnoloških sprememb, ki neposredno vplivajo na ustvarjalne prakse. V letu 2022/23 so bile zato pomemben del razprav vsebine, povezane z razvojem:

- generativne umetne inteligence (AI),
- razširjene resničnosti (XR),
- novih hibridnih vizualnih medijev,
- sodobnih konceptualnih pristopov,
- interdisciplinarnih povezav fotografije z novimi tehnologijami.

Senat je v več sejah razpravljal o dopolnjevanju učnih načrtov v smeri sodobnih tehnoloških kompetenc. Oddelek je prepoznal nujnost postopnega vključevanja vsebin, ki odražajo premik v vizualnih praksah, pri čemer se je zavedal tudi pomena ohranjanja temeljnih fotografskih strokovnih kompetenc. Proces vključevanja AI/XR je v letu 2022/23 ostal v razvojni fazi, vendar je bil jasen okvir in usmeritev za naslednja leta že oblikovan.

Poseben poudarek je bil namenjen tudi povezovanju s profesionalnim okoljem, razstavnimi institucijami in industrijskimi partnerji, kar se je v praksi realiziralo skozi projektno delo, sodelovanja in stik študentov z aktualnimi trendi stroke.

Pri načrtovanju vključevanja vsebin s področja generativne umetne inteligence in razširjene resničnosti se oddelek zaveda tudi tveganj in omejitev. Ključna izziva sta zagotavljanje zadostne kadrovske usposobljenosti za pokrivanje novih vsebin ter posodobitev strojne in programske opreme, ki omogoča kakovostno izvedbo vaj. Poleg tega je pri vključevanju novih tehnologij treba ohranjati ravnovesje med temeljnimi fotografskimi znanji in eksperimentalnimi pristopi, da ne bi prišlo do razpršitve osnovnih kompetenc. Ti vidiki so bili v študijskem letu 2022/23 predmet razprav na senatu in bodo tudi v prihodnje pomembno vodilo pri postopnem uvajanju AI/XR vsebin.

Ocena stanja

VIST spremlja izvajanje študijskih programov, jih pregleduje in izboljšuje ob upoštevanju razvoja študijskih, znanstveno-raziskovalnih in strokovnih področij oz. razvoja stroke, česar temelj je tudi znanstveno-raziskovalno in strokovno udejstvovanje pedagoških delavcev. S spremembami in posodobitvami študijskih programov ter izvedbe ohranja aktualnost le-teh s ciljem čim boljše strokovne usposobljenosti študentov za teoretično utemeljeno delo v praksi.

Spremljanje in posodabljanje študijskega programa v 2022/23 je bilo celovito, stabilno in razvojno naravnano. Prenovljeni predmetnik se je izkazal kot ustrezno ogrodje, ki podpira razvoj kompetenc in

omogoča povezovanje teorije s prakso. Programske razprave in senatni postopki kažejo na jasen premik v smeri sodobnih tehnoloških vsebin (AI/XR) in na institucionalno pripravljenost za nadgradnjo programa.

5. IZVAJANJE ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA

4. Standard: Način, oblika in obseg izvajanja študijskega programa ustrezajo njegovi vsebini, sestavi, vrsti in stopnji, tako da so kakovostno prilagojene in zagotovljene študijske vsebine, izvedbene prakse in viri (kadrovske in materialne).

a) načini in oblike poučevanja, njihov razvoj oziroma prilagojenost (vključno z viri): različnim skupinam študentov, različnim študijskim potrebam in načinom študija (na študenta osredinjen študij in poučevanje), potrebam visokošolskih učiteljev in sodelavcev:

Izvedba programov je bila zasnovana hibridno v skladu s Smernicami hibridnega pristopa v terciarnem (NAKVIS). Izvajanje študijskega programa Fotografija v študijskem letu 2022/23 je potekalo stabilno, v skladu z načrtovanimi učnimi načrti in predmetnikom, ki je bil v drugem letu prenove že dobro ustaljen. Organizacija študija je temeljila na kombinaciji predavanj, vaj, individualnih konzultacij, terenskega dela in projektne produkcije. Urniki posameznih letnikov so bili oblikovani tako, da omogočajo logičen potek pridobivanja kompetenc in postopno nadgrajevanje znanja.

Majhne skupine so omogočale visoko stopnjo individualne pozornosti študentom, sprotno preverjanje znanja, redno komunikacijo med izvajalci in študenti ter prilagoditve, kadar so bile potrebne. V prvem letniku je ohranjen razširjeni Uvajalni seminar, ki je ključen pri orientaciji študentov, oblikovanju pričakovanj, seznanitvi z opremo in infrastrukturo ter uvajanju v akademske standarde dela.

V posameznih obdobjih se obremenitve prvega letnika povečajo, kar izvajalci sproti uravnavajo z usklajevanjem rokov.

Izvedba je v celoti potekala v živo, kar je posebej pomembno pri predmetih, ki zahtevajo neposredno delo v studiu, temnici, računalniški učilnici ali drugih specializiranih prostorih. Pedagoški proces je bil podprt z digitalnimi orodji, učnimi platformami, korespondenco in dokumentiranjem.

Povprečne ocene izvajanja predmetov in izvajalcev so bile v okviru povprečja zadnjih let, in sicer anketni podatki kažejo, da večina predmetov in izvajalcev v vseh treh letnikih prejema dobre do zelo dobre ocene. V prvem in tretjem letniku se ocene predmetov večinoma gibljejo med 3,5 in 4,7, ocene izvajalcev pa med 4,0 in 5,0. V drugem letniku se pojavi širši razpon ocen, kar odraža večjo raznolikost predmetov in večje število specifičnih disciplin. Število odgovorov na posamezni predmet je relativno majhno (od 1 do 6), kar je značilno za majhne generacije in zahteva previdnost pri interpretaciji rezultatov.

Študijsko leto 2022/23 predstavlja drugo leto izvajanja prenovljenega študijskega programa Fotografija, kar je omogočilo že precej trdno in poglobljeno opazovanje učinkov prenove na kakovost pedagoškega procesa, študijski napredek in doseganje učnih izidov. Program se je po uvajalnem letu 2021/22 dodatno stabiliziral, kar je omogočilo natančnejše spremljanje strukture predmetnika, razmerja med teoretskimi in praktičnimi vsebinami ter didaktičnih pristopov, ki so ključni za razvoj kompetenc na področju sodobnih vizualnih praks.

Vpis v prvi letnik je bil stabilen, kar kaže na naraščajočo prepoznavnost oddelka. Prehodnost med letniki je ostala visoka, kar potrjuje ustreznost prenovljene strukture programa in dobre pedagoške

prakse. Stabilna kadrovska slika ter pregledna organizacija študijskega procesa sta dodatno prispevali k nemotenemu izvajanju

Ugotavljamo, da se zadnja leta povečuje problem kampanjskega učenja, nezadostne uporabe literature in učenja po vprašanih namesto integralnega učenja snovi. Delno je vzrok za to obdobje covid-19, v katerem so srednješolci razvili premalo delovnih navad, a ocenjujemo, da k temu prispeva tudi način učenja na srednjih šolah, ki ne razvija sposobnosti povezovanja snovi in uporabe znanj za reševanje novih problemov. Nove generacije si tudi ne delajo zapiskov na predavanjih, iz literature pa se niso vajene učiti. Tako morajo pedagogi in šola kot celota vlagati vedno več naporov, da študenti dosegajo zadovoljive rezultate.

Vpis v študijskem letu 2022/23 je stabilen, z zmerno rastjo v 1. in 3. letniku ter 9 absolventi. Število diplomantov v letu 2022/23 je bilo 4. Prehodnost med letniki ostaja visoka; večina študentov napreduje v višji letnik, ob vsakoletni prisotnosti manjšega števila absolventov in ponavljalcev, kar je za majhen program pričakovano. Prehodnost iz 1. v 2. letnik znaša 90,90%, iz 2. v 3. letnik pa 88,20%.

b) *število izvedenih kontaktnih ur, določenih s študijskim programom, ali drugih oblik dela s študenti:*

Število kontaktnih ur je bilo izvedeno v skladu z učnimi načrti in letnim planom, in sicer v obliki predavanj, vaj, seminarских nalog, projektov, individualnih vaj, konzultacij, študijskih krožkov ipd. Glede na potrebe in interese študentov in izkazane potrebe smo namreč dodajali dodatne termine konzultacij in t.i. individualnih vaj. Pri več predmetih so bili tudi dodani dodatni izpitni roki zaradi neuspešnega opravljanja izpitov.

c) *študijska gradiva in njihova prilagojenost načinom in oblikam poučevanja ter potrebam študentov:*

Predpisana je temeljna in dodatna literatura, pri praktično vseh predmetih so objavljene drsnice, za večino vaj tudi skripte in/ali navodila, pri nekaterih predmetih posneta predavanja, kvizi ipd. CTK, ki je naša pogodbeno knjižnica, je na našo željo dopolnil knjižni fond z izbranimi naslovi, študentke pa imajo v šolnino vključeno članstvo v CTK in po želji v NUK.

č) *delo študentov v znanstvenih, strokovnih, raziskovalnih oziroma umetniških projektih ob upoštevanju 33. člena ZViS:*

V tem š.l. smo tudi prvič vključili študentke kozmetike, ki so izbrale predmet Modno in fotografsko ličenje, v termine predmeta Atelje reklamne in modne fotografije v študiju fotografije, na katerih so delali s fotomodeli, ki so jih študentke tematsko ličile. Sodelovanje se je izkazalo koristno z več vidikov in dobro sprejeto, zato s to prakso nadaljujemo tudi v š.l. 23/24.

Projektno delo je v programu Fotografija osrednji element didaktike, saj omogoča integracijo znanja, samostojno produkcijo, timsko delo, mentorske procese in preverjanje učnih izidov v realnih produkcijskih okoliščinah. V študijskem letu 2022/23 je potekalo več obsežnih projektov, ki so predstavljali pomembno učno okolje:

- Eat this! – razstaveni projekt študentov 3. letnika, kjer so bili preizkušeni konceptualni pristopi, produkcijske kompetence in zmožnost priprave lastnega avtorskega dela.
- Valovanje – projekt v sodelovanju s TAM–TAM in Galerijo Jakopič, kjer so študenti razvijali vsebine v javnem prostoru ter sodelovali z zunanjimi partnerji.
- Poskus udobja – razstaveni projekt 2. letnika, ki je integriral tehnične, vizualne in konceptualne elemente iz več predmetov.

- MEDOT × VIST – natečaj, ki je študentom omogočil stik z naročniško fotografijo in profesionalnim okoljem.

Projektno delo je omogočilo preverjanje ključnih učnih izidov, kot so:

- samostojno načrtovanje in izvedba fotografskega projekta,
- interdisciplinarno povezovanje različnih predmetov,
- kritična vizualna refleksija,
- sodelovanje v timu in komunikacija z mentorji,
- prilagajanje realnim produkcijskim pogojem.

Mentorska podpora je potekala individualno in skupinsko. Izvajalci so bili sproti prisotni pri procesih nastajanja del, nudili usmeritve, vsebinske korekcije in didaktično podporo. Izvedba vaj je bila fleksibilna, z možnostjo dodatnih konzultacij v obdobjih, ko so študenti delali na večjih projektih.

Preverjanje znanja je potekalo preko:

- projektnih nalog,
- vaj,
- seminarских nalog,
- individualnih razgovorov,
- sprotne dela,
- javnih predstavitev projektov.

Tak način ocenjevanja je v skladu z naravo programa in omogoča celovit vpogled v znanje, napredek in ustvarjalno zrelost študentov.

d) praktično izobraževanje študentov:

Praktično izobraževanje (PI) je obvezni predmet 3. letnika v obsegu 8 ECTS (160 ur pri delodajalcu). Izvajanje PI je dobro regulirano in organizirano v skladu s sistemskimi dopolnitvami v 20/21 in pripadajočimi dokumenti.

V š.l. 22/23 je PI opravljalo 15 študentov. Analize zadovoljstva vseh deležnikov PI v š.l. 22/23 v smeri so pokazale naslednje:

- delodajalci/mentorji so ocenili študente s povprečno oceno **9,80** (v prejšnjih letih 9,22, 9,76, 9,78);
- študenti so ocenili izvajanje PI, delodajalce in nosilko predmeta ocenili z naslednjimi ocenami:
  - o Zadovoljstvo s PI pri delodajalcu: **9,82** (v prejšnjih letih 8,94, 8,60 in 9,96);
  - o Zadovoljstvo študentov z nosilcem PI in organizacijo/vlogo VIST: **9,94** (v prejšnjih letih 8,43, 9,54)

Pomembno pri tem je, da je bila najnižja povprečna ocena študentke 9,69, najnižja ocena mentorice pa 8,70, nobenega atributa pa niti mentorice niti študentke za razliko od prejšnjih let niso ocenile z manj kot z 8.

Študenti dokaj sproti opravljajo prakso, tako da je število opravljenih praks in priznavanj približno enako številu vpisanih v 3. letnik.

Tudi posamezne ocene so visoke, brez odstopanj, ki bi kazala potrebo po ukrepanju, je pa potrebno pri interpretaciji teh rezultatov upoštevati malo število opravljenih praks in s tem ocen.

e) *ustreznost urnikov, števila govornih ur ali dostopnosti visokošolskih učiteljev in sodelavcev študentom:*

Priprava in objava urnikov (vključno s prvimi izpitnimi roki po zaključku posameznega predmeta) je bila časovno izvedena v skladu z rokovnikom, za oktober 2022 pred 20. 9., za cel 1. semester pa po letnikih konec septembra oz. v začetku oktobra 2022, za 2. semester pa pred 15. 1. 23.

Spremembe urnikov med letom (po objavi) so bile zelo redke, le v izjemnih primerih, nadomestni termini pa so bili napovedani vsaj 1 mesec vnaprej. Z izvajalci predmetov so študenti lahko komunicirale preko e-pošte in MS Teams, kar so s pridom izkoristili, manj pa so izkoristili možnost komunikacije po telefonu ali srečanj na šoli izven pouka, na govornih urah, ki jih ravno zato nismo vnaprej razpisovali. Učitelji in sodelavci so se sproti odzivali.

Redno so imeli študenti možnost ogleda izpitov po dogovoru ali v razpisanih terminih. V nekaterih primerih, ko študent večkrat ni bil uspešen na izpitu, smo z ogledom izpita pogojevali prijavo na naslednji izpitni rok, kar je večinoma obrodilo sadove.

f) *materialne razmere, povezane z izvajanjem študijskega programa, v skladu s 15. členom meril:*

Materialni pogoji programa Fotografija so v študijskem letu 2022/23 omogočali kakovostno izvedbo predavanj, vaj in projektnega dela. Program je razpolagal:

- s studiem za portretno in produktno fotografijo,
- s temnico za analogne procese,
- z računalniškimi učilnicami z ustrezno programsko opremo (Adobe CC),
- z učilnicami za teoretske predmete,
- z razstavnimi prostori ali partnerskimi institucijami za izvedbo projektov.

Kadrovska slika je bila stabilna, kar je omogočalo kontinuiteto in kakovost dela. Senat je potrdil več pomembnih kadrovske odločitve (ponovna izvolitev dr. Sosiča, napredovanje Lamuta, postopki za Groma, Cafnika in Prošiča), s čimer so bili izpolnjeni pogoji za nadaljnji razvoj programa.

Organizacijska podpora referata je omogočala redno komunikacijo, upravljanje urnikov, podporo študentom in koordinacijo z izvajalci. Čeprav digitalna infrastruktura ni bila popolnoma posodobljena v vseh segmentih, je bila zadostna za potrebe programa v letu 2022/23.

Ocena stanja

Izvajanje študijskega programa v 2022/23 je bilo stabilno, kakovostno in skladno z vsebino in stopnjo programa. Projektno delo je predstavljalo močno jedro pedagoškega procesa, mentorstvo je delovalo učinkovito, infrastruktura je zadostovala, kadrovska zasedba pa je zagotavljala strokovno in organizacijsko stabilnost. Študenti so imeli dostop do individualne in skupinske podpore ter pogojev, ki omogočajo razvoj tehničnih, konceptualnih in umetniških kompetenc.

Pomanjkljivosti v 22/23:

- Obremenjenost 1. letnika ostaja razmeroma visoka.
- Teoretski predmeti, zlasti Teorija fotografije II, zahtevajo dodatno didaktično prilagoditev.
- Dostopnost infrastrukture ob večjih projektih je bila občasno zgoščena.

Ukrepi in roki za odpravljanje pomanjkljivosti:

- Spodbujati študentke k sistematičnemu sprotnemu učenju in uporabi literature z utemeljevanjem pomena takšnega učenja.

- Usklajevanje obremenitev v 1. letniku.
- Nadgradnja didaktike teoretskih predmetov.
- Usklajevanje razpoložljivosti studia in opreme.
- Krepitev dokumentiranja pedagoških opažanj.
- Posodobitev IT opreme v skladu z AI/XR razvojem.
- Racionalizirati število izpitnih rokov pri posameznem predmetu na do 8 in vnaprejšnje opozarjanje študentk na bolj sistematičen pristop k izpitu.

5. Standard: Zagotovljeno je varovanje pravic deležnikov v študijskem procesu.

a) ali je vsem študentom ob rednem izpolnjevanju obveznosti, določenih s študijskim programom, omogočeno nemoteno napredovanje in dokončanje študija:

Prvi izpitni rok je bil pri vsakem predmetu ca 2 tedna po zaključku predmeta in objavljen v urniku posameznega predmeta. Posebej so bili v začetku posameznega semestra objavljeni redni izpitni roki v izpitnih obdobjih (najmanj 2 roka/obdobje, razen, če za to ni bilo potrebe).

Pogoji za opravljanje izpita ter način ocenjevanja in struktura ocene so bili razloženi in objavljeni na začetku posameznega predmeta, točkovanje in lestvica za ocenjevanje pa tudi na izpitnih polah. Študentom so bili omogočeni ogledi izpitov ter posveti glede nadaljnega dela, pritožbe pa so bile mogoče v skladu s Statutom/Študijskim redom, vendar pritožb v tem š.l. ni bilo.

Omogočeno je popraviljanje ocen na enem roku za vsak predmet, za kar se ni odločil nihče.

Pogoji za napredovanje so določeni s študijskim programom in so objavljeni. V primeru neizpolnjevanja vseh pogojev za napredovanje odloča Študijska komisija oz. komisija za podiplomski študij glede na delež neopravljenih predmetov in vsebino teh predmetov. V nekaj primerih je na prošnjo študentov odobrila napredovanje z omejitvami opravljanja predmetov v višjem letniku glede na vsebine, ki jih še niso opravile.

VIST spodbuja študente k dokončevanju študija z izvajanjem t.i. diplomskega seminarja večkrat letno, mejlingi, osebnimi pogovori, periodičnim opozarjanjem na roke in veljavnost tem diplomskih nalog, uvedbo diplomskega izpita 5 let od vpisanega 3. letnik.

b) ali je vsem visokošolskim učiteljem in sodelavcem zagotovljeno spoštovanje njihove avtonomije pri poučevanju in raziskovanju ter pomoč in svetovanje pri razvijanju karierne poti:

Vsem je bilo zagotovljeno spoštovanje avtonomije v okviru zakonodajnih omejitev ter z internimi akti določenimi pravili, vizijo, poslanstvom in strategijo ter usklajevanjem vsebin in načina izvajanja dejavnosti, ob strokovni in organizacijski pomoči ekipe VIST. Odstopi niso bili zaznani.

c) obveščenost deležnikov v skladu s 7. standardom 12. člena meril:

V študijskem letu 2022/23 je program Fotografija zagotavljal jasne, pravočasne in pregledne informacije o pedagoškem poteku, obveznostih in organizacijskih procesih. Informiranje je potekalo večkanalno, kar je študentom omogočalo sproten dostop do relevantnih podatkov. Ključni kanali so bili:

- elektronska pošta,
- spletne učilnice,
- obvestila referata,
- informacije izvajalcev pri posameznih predmetih,
- Uvajalni seminar, ki je študentom prvega letnika obsežno predstavil potek študija.

Študenti so imeli možnost redne komunikacije z referatom, ki je zagotavljal administrativno podporo, urejanje dokumentacije, vpise, rezervacije prostorov in posredovanje informacij o poteku študija. Izvajalci so omogočali govorilne ure, individualne konzultacije in dodatne razlage, kadar so bile potrebne. Sproti so odgovarjali na vprašanja študentov ter omogočali dostopnost za pomoč pri projektih in študijskih nalogah.

Dostopnost informacij je bila dobra, študenti so poročali o jasnih komunikacijskih poteh, čeprav bi bila lahko poenostavitev nekaterih informativnih kanalov (npr. združevanje obvestil na enem mestu) še dodatna izboljšava v prihodnjih letih.

d) Varovanje pravic študentov in etični vidiki

V študijskem letu 2022/23 so bili zagotovljeni vsi ključni postopki, ki varujejo pravice študentov in drugih deležnikov. Program Fotografija je izvajal:

- transparentna in jasno opredeljena ocenjevalna merila,
- pregledne postopke opravičevanja obveznosti,
- redno dostopne povratne informacije študentom,
- možnosti pritožbenih postopkov skladno s pravilniki zavoda,
- upoštevanje načel akademske integritete,
- dosledno spoštovanje avtorskih pravic in etičnih smernic,
- upoštevanje posebnih potreb študentov, kadar so bile pridobljene ustrezne dokumentacije.

Pedagoški proces je spodbujal spoštovanje različnosti, sodelovalen odnos med študenti in izvajalci ter varno učno okolje. Pri predmetih, kjer se obravnavajo specifične vizualne ali občutljive vsebine (dokumentarna fotografija, pripovedni pristopi, avtorski projekti), so bili študenti opozorjeni na etične dileme in odgovorno ravnanje.

Težave ali neskladja v varovanju pravic študentov v letu 2022/23 niso bila zaznana, razen nekaterih posrednih opažanj, povezanih z večjo obremenjenostjo v posameznih obdobjih, kar lahko vpliva na občutek stresa — ne pa na varstvo pravic v formalnem smislu.

e) Vključevanje študentov in deležnikov v procese kakovosti

Študenti imajo na programu Fotografija možnost sodelovanja v organih in postopkih, ki zadevajo kakovost študijskega procesa. V študijskem letu 2022/23 je njihovo sodelovanje potekalo preko:

- Študentskega sveta VIST,
- študentskih predstavnikov v senatu zavoda,
- neposrednih povratnih informacij izvajalcem,
- anket o predmetih in izvajalcih,
- sodelovanja pri projektih z zunanjimi deležniki,
- individualnih in skupinskih pedagoških razgovorov.

Čeprav je anketna odzivnost študentov pri programu Fotografija tradicionalno nizka — kar omejuje formalno evalvacijo — so izvajalci pridobili dovolj sprotnih informacij iz pedagoških razprav in praktičnega dela, da so lahko sprejemali smiselne izboljšave pri izvedbi. V ta sklop sodi tudi razprava o vključevanju AI/XR vsebin, pri katerih študenti posredno sooblikujejo razvojne smeri programa s povratnimi informacijami o svojih interesih in kompetenčnih potrebah.

Študenti so aktivno sodelovali v projektih, razstavah in natečajih, kjer so se srečevali z različnimi partnerji iz profesionalnega okolja. To sodelovanje je nadalje vplivalo na pridobivanje povratnih informacij o kakovosti njihovih kompetenc in o primernosti programa za potrebe sodobne vizualne prakse.

Ocena stanja

Delo je potekalo v skladu s standardom, odstopov in posebnosti nismo zaznali. Potrebno je nadaljevanje aktivnosti za čim boljše učne izide in zaključevanje študija.

V letu 2022/23 je bilo varovanje pravic študentov dobro urejeno in skladno z institucionalnimi pravili. Informiranje je bilo učinkovito, izvajalci so bili študentom dostopni, referat je zagotavljal neprekinjeno podporo, pedagoško okolje pa je bilo vključujoče in etično. Možnosti sodelovanja študentov v procesih kakovosti so bile ustrezne, čeprav bi višja anketna odzivnost dodatno izboljšala zanesljivost formalnih evalvacij.

Pomanjkljivosti v 22/23

- odzivnost pri anketah ostaja izziv, kar je značilno za majhne generacije,
- pedagoške razprave niso vedno zapisane,
- občasna občutna obremenjenost študentov v določenih obdobjih,
- potreba po večji preglednosti pri centraliziranju obvestil in informacij.

Ukrepi in roki za odpravljanje pomanjkljivosti:

- Motivacijski ukrepi za dvig anketne odzivnosti.
- Formalizacija zapisovanja pedagoških razprav.
- Nadaljnje optimiziranje razporeditve obveznosti.
- Poenotenje komunikacijskih kanalov.

6. ZAKLJUČEK

Samoevalvacija študijskega programa Fotografija za študijsko leto 2022/23 kaže stabilno in razvojno naravnano delovanje programa, ki se v drugem letu izvajanja prenovljenega predmetnika kaže kot vsebinsko povezan, pedagoško jase in kompetenčno dobro zasnovan. Prehodnost med letniki ostaja visoka, kar potrjuje, da je prenova programa pozitivno vplivala na strukturo učnih izidov, njihovo doseganje ter na splošno zmožnost študentov za uspešno napredovanje skozi letnike.

Izvajanje programa se je v tem letu odvijalo v okoliščinah stabilne kadrovske slike in ustreznih materialnih pogojev, kar je okrepilo kontinuiteto pedagoškega procesa. Poseben kakovostni vidik programa predstavlja projektno delo študentov, ki je v 2022/23 znova izstopalo — tako v obsegu kot v kakovosti izvedenih projektov. Projekti *Eat this!*, *Valovanje*, *Poskus udobja* in *MEDOT × VIST* so pokazali zrelost študentov, ustrezno pridobljene kompetence in sposobnost učinkovitega povezovanja teorije, prakse in produkcijskih zahtev.

V okviru kakovosti pedagoškega procesa so bile prepoznane tudi razvojne potrebe. Te so se nanašale predvsem na neenakomerno obremenjenost 1. letnika in na didaktične izzive pri posameznih teoretskih predmetih, zlasti pri Teoriji fotografije II. Na teh področjih se bodo izboljšave nadaljevale tudi v prihodnjih letih, skladno s predlaganimi ukrepi. Evalvacija se je pokazala kot zanesljiv mehanizem za odkrivanje teh potreb, izvajalci pa so se odzivali sprotno in skladno s pedagoškimi možnostmi.

Pomemben strateški razvojni element programa je v letu 2022/23 predstavljalo področje generativne umetne inteligence (AI) in razširjene resničnosti (XR). Razprave na senatu ter pedagoških kolegijih,

povezane z dopolnitvami učnih načrtov in potencialnim oblikovanjem nove smeri, kažejo, da se program Fotografija odziva na aktualne trende vizualne produkcije in se pripravlja na dolgoročni razvoj disciplinarno-tehnoloških kompetenc. To področje predstavlja ključno strateško priložnost in zahteva preišljeno nadgradnjo kadrovskih, tehničnih in vsebinskih pogojev.

Samoevalvacija je prav tako pokazala, da so komunikacijski postopki, dostopnost izvajalcev in administrativna podpora na visoki ravni. Varovanje pravic študentov je bilo ustrezno, etična načela so bila spoštovana, sodelovanje s študentskim svetom ter povratne informacije študentov pa so omogočali sprotno usklajevanje pedagoških odločitev.

Skupno gledano rezultati samoevalvacije kažejo, da je program Fotografija v letu 2022/23 deloval kakovostno, stabilno in razvojno. Prenovljeni predmetnik se je izkazal kot ustrezna zasnova, projektno delo ostaja močna pedagoška komponenta, kadrovska slika je stabilna, organizacijski procesi delujejo učinkovito, strateški razvoj v smeri sodobnih vizualnih praks pa je dobro zastavljen.

V prihodnjih letih bo ključno:

- nadaljevati z optimizacijo obremenitev,
- poglobiti didaktično podporo pri teoretskih predmetih,
- sistematično razvijati AI/XR vsebine,
- formalizirati evalvacijske postopke,
- izboljševati anketno odzivnost in
- ohraniti visoko raven projektne dela.

S tem bo program Fotografija lahko še naprej rasel kot sodoben, kakovosten in v stroko usmerjen študijski program, ki ustrezno odgovarja na potrebe študentov in razvoj vizualnih praks.